

Medaljer er ikke et levn fra fortiden

I 260 år har Akademiraadet for de Skønne Kunster uddelt medaljer til tidens bedste arkitekter og billedkunstnere. På torsdag uddeler de igen den fineste hæderspris, man kan få i Danmark – hvis ellers fagfolkene i rådet kan blive enige.

LARS HEDEBO OLSEN

Min historie er lidt som den grimme ælling«, siger arkitekten Jan Gehl. »I mange år var der her i Danmark stor skepsis blandt mine fagfæller omkring mit arbejde med at studere livet i byerne og boligområderne, og nu får jeg en masse hæder. Ja, endda C.F. Hansen-medaljen. Det var utænkeligt for 15 år siden.«

Jan Gehl stikker hånden ned i sin taske og tager en lille blå pose op. Han åbner posen og hiver en koboltblå æske ud.

»Jeg har taget min medalje med«, siger Jan Gehl og lægger en fin sølvmedalje på bordet.

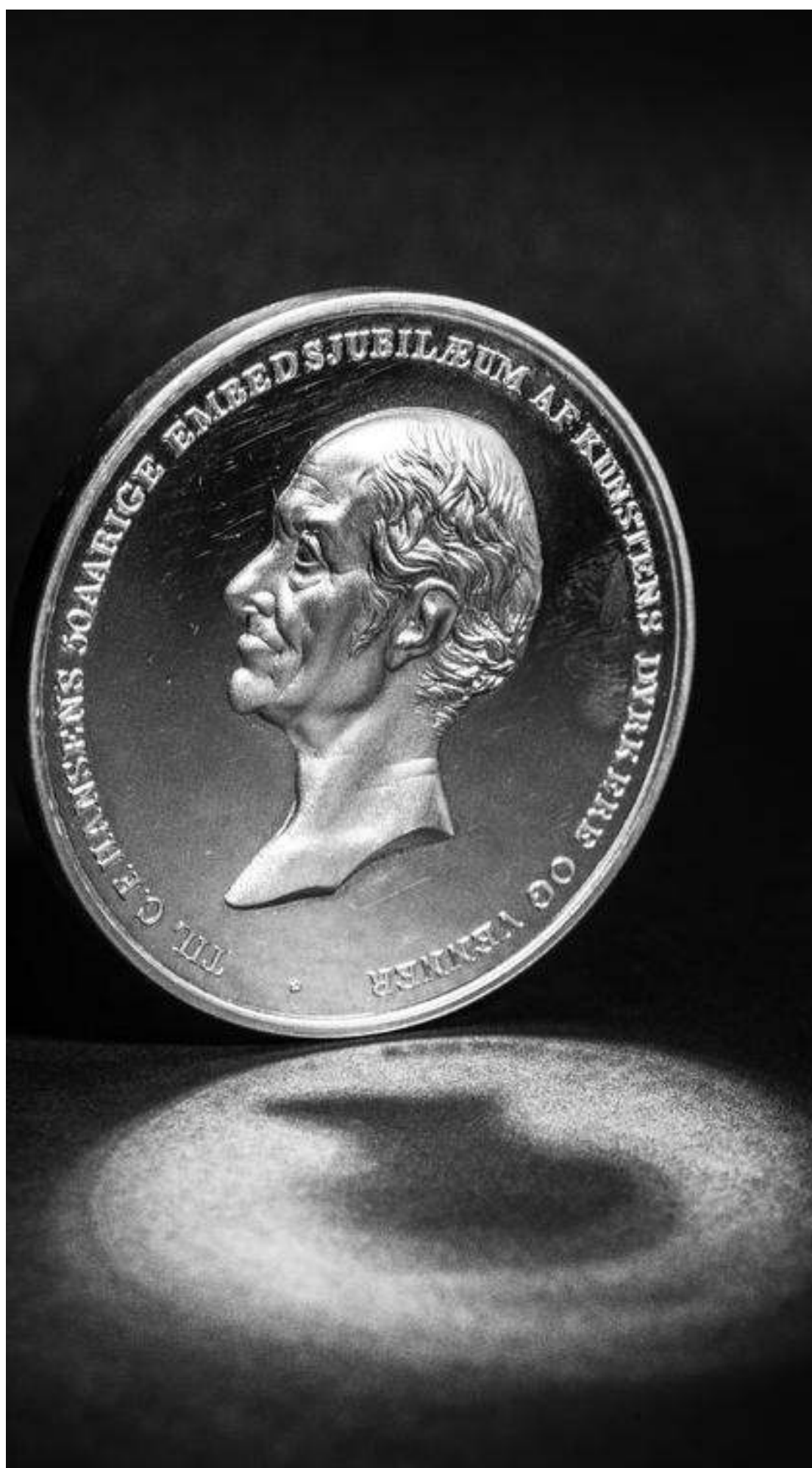
På torsdag er det tid til den årlige uddeling af medaljer fra Akademiraadet, hvor toppen af poppen inden for arkitektur, billedkunst, design og kunsthåndværk bliver hædret. Rådet, der blev stiftet for 260 år siden af Frederik V, har igennem de seneste fire møder diskuteret sig frem til, hvem der skal modtage årets medaljer, der er opkaldt efter nogle af Danmarks fremmeste arkitekter og kunstnere: C.F. Hansen, Bindesbøll, Eckersberg og Høyen. Igennem årene er det landets dygtigste arkitekter og kunstnere, der er blevet hædret – Lene Tranberg, Louise Campbell, Børge Mogensen, Jørn Utzon, Bjørn Nørgaard og Per Kirkeby, for blot at nævne et par stykker af de mange, der har modtaget medaljer til den store årlige fest på Charlottenborg i København.

Kigger man over rækken af folk, der har modtaget medaljer, kan man se, at nogle prominente designere og arkitekter endnu ikke har fået. Som arkitekten Dan Stubbergaard fra Cobe eller designerne Hans Sandgren Jacobsen og Ditte Hammerstrøm. Men formand for Akademiraadet Johnny Svendborg rokker sig ikke ud af stedet, da han bliver præsenteret for mulige kandidater til årets hæder.

»Det må I vente med at få at vide til på torsdag. Men det er ikke hvert år, at alle medaljer bliver uddelt. Det kommer an på, om vi kan blive enige om kandidaterne i Akademiraadet.«

Fransk inspiration

Det særlige ved den hæder, man modtager fra Akademiraadet, er, at den gives af fagfolk til fagfolk. Akademiraadet repræsenterer Det Kongelige Akademi for De Skønne Kunstner, som skal støtte

kunstens fremme og rådgive staten i kunstneriske spørgsmål, hvilket også inkluderer arkitektur og design i offentlige rum.

Akademiet består af 60 medlemmer, hvoraf den ene halvdel er billedkunstnere, mens den anden er arkitekter, og Akademiraadet repræsenterer også Kunstnersamfundet, som har over 1.300 medlemmer blandt kunstnere og arkitekter. I gamle dage var det Akademiraadet, der udpegede rektor til

C.F. HANSEN.

Arkitekten Jan Gehl modtog sidste år denne medalje af Akademiraadet. Medaljen gives til en arkitekt, der som C.F.-Hansen har udført et stykke »fremragende arbejde«. Foto: Rune Pedersen

Kunstakademiets skoler, men i dag er den rolle overtaget af staten, og Akademiraadet er nu primært en selvstændig rådgivende institution, der stadig har til huse på Kongens Nytorv, som Frederik V planlagde det i 1754.

»Inspirationen til Akademiraadet kom fra Frankrig«, fortæller Johnny Svendborg. »Meningen var, at det var eliten inden for kunst og arkitektur, der skulle sætte standarderne. Og sådan har det også fungeret gennem histo-

rien. Da FN skulle have bygget en Rådssal tilbage i 1949, var det Akademiraadet, der pegede på Finn Juhl som den arkitekt, der skulle stå for salens indretning«.

Akademiraadet bliver også hørt ved anlæggelse af store projekter som metrobyggeriet i København, Storebæltsforbindelsen, vindmølleparker, landskabsprojekter og byudvikling.

»I dag ville man måske kalde os for kunstneriske vismænd, for det ville måske bedre signalere, at vi ikke blot er

Nu får jeg en masse hæder. Ja, endda C.F. Hansen-medaljen Jan Gehl, arkitekt

smagsdommere, men forsøger at have direkte indflydelse på samfundsudviklingen«, siger Johnny Svendborg.

I blev grundlagt for 260 år siden, men I er primært i vælten, når I uddeler de årlige medaljer. Er I ikke et levn fra fortiden?

»Nej, medaljerne er ikke et levn fra fortiden. Vi er bare en gammel institution, som der er meget efter-

spørgsel efter i nogle perioder og mindre i andre. Det er godt, at staten ved, at der sidder en forsamling af arkitekter og kunstnere, hvor der kan hentes råd og vejledning. Det har man også haft i andre lande, men vi er et af de eneste, hvor det stadig eksisterer«.

Fornemt selskab

Ud over, at Jan Gehl sidst år modtog C.F. Hansen-medaljen, som er den fineste pris, en arkitekt kan modtage, fik Olafur Eliasson og Kirsten Dehlholm en Thorvaldsen-medalje hver, som er den højeste udmærkelse, Akademiraadet kan give en billedkunstner.

»Det er ikke kun kunstnerne i sig selv, vi hædrer, men deres værker«, siger Johnny Svendborg.

Medaljerne går generelt til kunstnere, der beskæftiger sig med arkitektur, billedkunst, kunsthåndværk, design og formidling.

»Værkerne skal gøre en forskel og berige samfundet«, fortæller Johnny Svendborg. »Som Jan Gehls livsværk, der har været med til at ændre den måde, vi ser på byrum og planlægning på«.

Jan Gehl er glad for den medalje, han fik sidste år. Ikke kun på grund af hæderen, men også på grund af den anerkendelse af den menneskelige dimension i byplanlægningen, som ligger til grund for tildelingen. Og så er han bæret over det selskab, han er kommet ind i.

»Tænk på alle dem, der har modtaget C.F. Hansen-medaljen gennem tiden«, siger han og henviser til folk som Jørn Utzon, Kay Fisker og Sven Ingvar Andersson.

»At man hædrer en mand som mig, der ikke bygger huse, men beskæftiger sig med, hvordan byer og bebyggelser fungerer for mennesker, er en stor opmuntring. Det havde jeg aldrig troet skulle ske«.

lars.hedebo@pol.dk